

hørig, thi Vælgerne har gennem to Valg talt saa klart og tydeligt, at vi Rigsdagsmænd ved, hvad vi skal gøre, hvis vi skal opfylde og imødekomme Vælgernes Ønske. Det er nu paa tiende Aar, at Grundlovssagen debatteres, nu har vi haft nok af Ord, lad os nu skride til Handling ...

Povlsen (Radikal):

... Der er dog en stor Reform, som jeg haaber skal blive gennemført i indeværende Samling, og det er den Sag, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) talte saa indtrængende om, nemlig Grundlovssagen. Det glædede mig i høj Grad at høre det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) saa afgjort slaa fast, at hele Venstre staar paa det Grundlag, som vi gik til Landstingsvalg paa, og vil være med til at faa Grundlovssagen gennemført paa det Grundlag. Det samme gælder selvfølgelig det radikale Venstre, ogsaa vi ønsker det Forslag gennemført. Jeg beklager, om Højre ikke kan være med i det Arbejde. Der er talt og skrevet saa meget om Samling i vort Folk i disse Tider, og det er ogsaa sikkert, at man har haft en stærk Følelse af, at Samfølelsen mellem alle Danske vokser under det Uvejr, som raser omkring os, men jeg synes unægtelig, at det eneste fuldgyltige Vidnesbyrd om, at denne Samfølelse er dyb og ægte, er, at man gaar med til at gennemføre en Forfatningsændring, hvorved der gives fuld-

kommen lige politisk Ret til alle danske Mænd og Kvinder, og det er mit Haab, at Højre maa komme med i dette, at denne Samfølelse virkelig maa være saa dyb, at Højre ogsaa maa være med i Arbejdet derpaa, og at det maa lykkes at gennemføre Grundlovssagen i denne Samling ...

Wulff (Højre):

... Der er blevet talt her i Dag fra flere Sider om Grundlovssagen, ogsaa af den sidste ærede Taler. Hvad denne Sag angaar, er min Gruppes Anskuelse den, at den ikke bør drives frem til Afgørelse under de nuværende Forhold. Vi siger dette uden at have saadanne ondsksfulde Rænker bag os, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) tillagde os. Jeg skal i øvrigt hverken komme ind paa det ærede Medlems Udtalelser eller paa de Bemærkninger, der faldt fra det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) om de formentlig store Indrømmelser, der var gjorte os, og som ikke var blevet gengældte. Jeg skal ikke i dette Øjeblik genoptage Debatten om Grundloven. Jeg tror, at vi ogsaa skylder Situationen at lade være dermed. Men jeg vil sige med et Billede, jeg har set i Pressen, og som jeg tror skyldes en ansat Politiker, at det kan være meget ønskeligt at flytte Skillerummene i et Hus; det kan dreje sig om større Bekvemmelighed eller Fordele. Men at flytte dem i det Øjeblik,

da Naboejendommene staar i Brand og al vor Energi udfordres for at bevare os for, at denne Brand skal tage fat i vort Hus, anser vi fra vor Side for at være urimeligt. Derfor deler vi det Ønske, som det ærede Medlem fra Æbeltoft før fremsatte, at Strid og Kamp og Opløsning og Afgørelser vedrørende dette Spørgsmaal maa blive udsat til roligere Dage, og til vi ser, hvordan vort Land kommer til at se ud efter Verdenskrigens Slutning. Det er vort Ønske, men skulde det indtræffe, som jeg før udtalte som en Mulighed: at den nationale Enhedsfølelse kunde antage saadanne Former, at man fra alle Sider, som det før blev sagt, reviderede sine Anskuelser og kom hinanden i Møde, er det klart, at en saadan Stemning vilde have Indflydelse ogsaa paa os, og skønt det forekommer mig, at de Krav, der er blevet tilbage af, hvad konservative Mænd maa fordre af en Grundlov, er saa stærkt reducerede, at jeg vanskeligt kan tænke mig dem reducerede yderligere, nærer jeg dog ikke Tvivl om, at hvis en saadan Stemning skulde fremkomme, vil man heller ikke finde os uvillige til at gøre yderligere Forsøg paa at komme til Enighed om Grundlovsspørgsmaalet. Men jeg tror ikke, dette et noget, der skal drives frem i dette Øjeblik. Jeg tror ikke, der sker nogen som helst Skade for Nationen ved roligt at afvente det Øjeblik, hvor vi atter roligt kan skride til at flytte Skillerum inde i vort Hus ...

intelligente Personligheder, der formaar at vise Vej og bryde nye Baner. Og i saa Henseende har Norge været heldig stillet. Man træffer i »Norske Kvinder« mange udmærkede Skikkelser, klartseende og modige Naturer, der har tilført Bevægelsen Liv og Kraft, hjulpet den over Reaktionens Dødvande og ligesom rakt hinanden Haanden fra den ene Generation til den anden for stadig at føre den fremad.

Med særlig Interesse læser man Olaug Løkens Skildring af *Aasta Hansteen* — den lille, uskønne, varmhjærtede og kloge Gammeljomfru, som uden Frygt forkynnder sine revolutionære Anskuelser paa et Tidspunkt, hvor faa eller ingen forstaar deres Betydning for Kvindernes Sag. Fra Talerstolen forfæg-

ter hun sine Idéer, tilsyneladende upaavirket af Mængdens Haan og Latter, men røber samtidig i en privat Kreds: »Mørkningen er min bedste Tid. Da kan jeg gaa ukendt hjem, uden at de forbandede Gadeunger forfølger mig!« Aasta Hansteen var ligesom Amerikas kvindelige Pionerer et Forargelsens Tegn blandt sin Tids Mennesker. Og hertil kom, at hendes heftige Sind, der undertiden forledte hende til truende at løfte sin Paraply mod en og anden altfor nærgaaende »Gadeunge«; hendes Stejlhed og Mangel paa ydre Form virkede stødende paa dem, som ikke fandt Kærnen under den ru Skal. Hun menes at være Gunnar Hejbergs Model til »Tante Ulrikka« — den »dejlige, gamle, grimme Tante Ulrikka«.

Misforstaaet og nedtrykt rejser *Aasta Hansteen* til de forenede Stater »for at aande frit«. Efter ni Aars Forløb vender hun atter hjem, »fordi nogle af hendes Anskuelser har slaaet Rod i Norge«. Arbejdet for Valgret er begyndt, og nu tager hun sin Gærning op paany, rigere paa Kundskab og mere afklaret. Saadan som hun føler, tænker og virker i denne senere Periode af sit Liv, mener man at genkende hende som »Lona Hessel« i Ibsens »Samfundets Støtter«.

Et andet fortrinligt Kapitel er Gina Krogs »Organisation«, der er skrevet med en Kraft og Varme, som viser, hvor levende Forfatterinden og de andre Ledere er gaaet op i deres Idé: at skabe Orden, System, Fællesskab i Bevægelsen